

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1706

Instructio pro visitantibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

gaudeant privilegio, & eligentes, iudicium Sedis Apostolicæ severum experientur; eos vero privilegio Canonis non gaudere; fori autem privilegio in Criminalibus omnino, in Civilibus quoad corporis distractionem tantum, & Immunitate ab oneribus personalibus, non autem ab aliis durante servitio frui debere; sed si alicubi majoribus utantur privilegiis, & Immunitatibus ex legitima consuetudine, cujus declarationem, & cognitionem in casu controversiæ eadem Sac. Congregatio sibi reservat, illam debere attendi: Cognitionem vero aliorum præmissorum ad Ordinarios pertinere, hoc præsentis Decreto statuit, præcepit, & declaravit.
Romæ 10. Kal. Julii 1623.

Octavius Cardinalis Bandinus.

Laurentius Campegius Secret.

In Regest. Script. Veter. fol. 15.

36. Et hic per modum supplementi ad adnot. Edicti de vit. & honest. Cleric. nota

quod Clericus inquisitus de delicto in foro Episcopi, non potest se constituere coram A. C. & jurisdictionem Ordinarii declinare, ante completum processum, & Decretum definitivum, juxta mentem Sac. Congreg. Concilii declaratam Pontifici in una Ivernien. appellationis 9. Septembris 1690. quæ est in hoc articulo punctualis. Immo, quod in causis criminalibus non possit appellare à foro Episcopi ad Metropolitanum à denegata justitia ante lapsum biennii, attenda dispositione Concilii cap. 2. sess. 23. & cap. 20. sess. 24. de reform. tenent Barbol. de potest. Episcop. alleg. 81. num. 13. Fagnan. in cap. venerabilis de judic. & secuta est Sac. Congreg. Concilii in Albinganen. 28. Novembr. 1693. Quamquam alii teneant, quod factis instantiis cum debito intervallo pro expeditione Causæ, & cum protestatione appellandi à denegata justitia, licita, & valida sit appellatio etiam non transacto biennio, dummodo non constet de impedimento, quos refert, & sequitur Zaul. ad Stat. Favent. tom. 1. rubr. 7. lib. 3. num. 15.

Advertenda in Visitatione.

Cancellarius.

- A**N scripturæ tam actorum Civilium, quàm Criminalium, integrè, distinctè in locis, ac armariis aptis, fideliter retineantur.
- An retineatur liber benè compactus, in quo registrentur nomina, & cognomina illorum, qui professionem fidei ad formam Constit. Pii IV. la 89. emiserrunt, & an in dicto actu adhibeantur testes cum expressione diei, & anni, prout adhibendi sunt.
- An retineatur liber pariter benè compactus in quo adnotentur, & registrentur supplices libelli, Decreta, & rescripta gratiosa, provisiones, & permissiones Episcopalia, in quibus non conficiuntur Processus.
- An retineatur liber benè compactus, & cartulatus, in quo adnotentur ea omnia, quæ pertinent ad Moniales.
- An retineatur liber, in quo adnotentur Ordinationes generales, & particulares, aliæve Episcopi Pontificales functiones.
- An acta Ordinandorum distinctè, & ordinatè servantur, & custodiantur.
- An adsit Inventarium omnium scripturarum, & Processuum.
- An supradicti libri retinendi, habeant in frontispicio, seu titulo subscriptionem, & approbationem Episcopi, vel Vicarii Generalis, & Cancellarii, illius temporis quo fuerunt compacti, & à principio inscripti: prout illam continere deberent, ut illis major fides præstari possit.

Ca.

Capitulum, & Canonici.

- An Officium Divinum, Missæ, & Horæ Canonice in Ecclesia, & Choro statutis horis recitentur, & cæteræ functiones expleantur.
- An cum Veste talari, & habitu Canonicali devotè, modestè, attentè, & cum silentio.
- An Punctatores fideliter officium exerçant, & juramentum præstiterint.
- An Capitulum determinata die convocetur, & à quo.
- An resolutiones Capitulares fiant per vota secreta, & in libro fideliter registrentur per Capituli Secretarium.
- An Officiales Capituli singulis annis per vota secreta eligantur, & in fine anni suæ administrationis rationem reddant, & de ratione reddita in libris Capituli legitimè appareat.
- An adsit Archivium scripturarum, in quo Inventarium bonorum omnium Capituli custodiat unà cum cæteris scripturis ad eundem pertinentibus.
- An adsint Statuta Ecclesiæ, seu Constitutiones Capituli, & an sint ab Ordinariis, vel à Sede Apostolica approbatæ.
- An adsint distributiones quotidianæ.
- An adsint Præbendæ Theologalis, & Pœnitentialis.
- An Dignitates, & Canonici sint ordine distincti.
- An adsit Mansionarii, Beneficiati, vel Cappellani servitio Chori additi.
- An in Choro adsint Psalteria, Antiphonarii, & cæteri libri necessarii.
- An adsit Tabella Horaria.

Parochus.

- An retineat quinque libros Parochiales bene compactos, videlicet status Animarum, Baptizatorum, Matrimoniorum, Confirmatorum, Defunctorum.
- An habeat Archiviũ in quo scripturæ ad Ecclesiam spectantes custodiat sub clavi.
- An continuò resideat in Parochia, vel potius frequenter ab ea discedat absque licentia.
- An diebus Dominicis pueros, & puellas doceat Doctrinam Christianam, & habeat sermonem ad populum, festa, & jejunia denunciet.
- An diebus Dominicis, & Festis de præcepto, Sacrificium pro populo applicet.
- An Testamenta Parochianorum consecerit, & ubi, & quomodo illa retineat & an ad Cancellariam Episcop. ut in publicam scripturam releventur transmiserit.
- An retineat Coadjutorem.
- An admittat externos, & vagos Sacerdotes ad Sacrum faciendum absque licentia Curie Episcopalis.
- An publicet Indulgentias absque approbatione Episcopi, vel Vicarii Generalis.
- An incidat Arbores frugiferas, & infrugiferas in bonis Ecclesiæ, aut alia bona ejusdem distrahat, absque beneplacito Apostolico, vel Episcopi.
- An Sacramenta ministret super pelliceo, stola, & veste talari indutus, & festis diebus, etiam non vocatus, Confessionali de mane infideat.
- An Domi cohabitet cum Mulieribus, & quæ sint.

An habeat Sac. Bibliam, aliosque libros pertinentes ad suum officium.
An Sacramenta & Sacramentalia sub feris, & clavibus custodiat.

Vicarius Foraneus.

An in morte Parochorum inventarium rerum Ecclesiæ conficiat, & scripturas omnes, & libros Parochiales ab hæredibus defuncti recuperare invigilet testibus adhibitis.
An dispositiones, & legata relicta favore locorum piorum Vicario Generali communicet, ut executioni mandentur.
An Clericos, & Sacerdotes scandalosos, vel indevotè Missam celebrantes Episcopo denunciaret.
An Parochos, & alios Curam exercentes, desidiosos, & eorum munia negligentes, ad Episcopum deferat, ut corrigantur.
An peccata publica, & scandala, quæ emergunt, pariter Episcopo denunciaret.

Clericus.

An habeat penes se Testamentum vetus, & novum latinum vulgatæ editionis, Concilium Trid. Cathecismum, Rituale, & summam aliquam Theologiæ Moralis, & Librum aliquem spiritualem.
An semper incedat cum Veste, & Clericali rasura, & Tonsura decenti, Missam audiat quotidie, Ecclesiæ cui est adscriptus saltim diebus festis inserviat, Doctrinam Christianam doceat, & Communionem frequentet, & Scholam, *Conc. Trid. sess. 23. cap. 11. 13. & 14. de reform.*
An aleis, aliisque ludis incumbat aut venationi, spectaculis, & choreis intersit, & in prophanis comediis fiat actor, & an cum Mulieribus cohabitaret, & quæ sint.
An implicet se negociis secularibus, mercaturam exercendo, prædia, aut vestigalia Laicorum conducendo, aut Laicis pro Factore, seu Magistro Domus inserviendo.
An habeat superpelliceum, & biretum mundum.

Presbyter.

An & quos libros retineat, & studeat.
An, & quibus ludis det operam, aut venationibus.
An quotidie Sacrum faciat.
An celebret recitatio Matutino cum Laudibus, & cum paramentis integris, & mundis.
An ante celebrationem Missæ, Tabacchum sumat, & quoties in hebdomada confiteatur peccata, & ante Missam præparationem faciat.
An in Civitate, & locis populosis celebret cum veste talari.
An quotidie recitet Divinum Officium statis horis, & in quo loco.
An habeat superpelliceum, & biretum decentis proprium.
An interveniat Processionibus, & aliis functionibus Ecclesiasticis publicis loci, in quo permanet.
An semper incedat cum Veste talari in Civitate, & locis parvis decenti cum corona, & tonsura capillorum.

An

- An interfit, aut ducat Choreas, in Comediis fiat actor, & in commestationibus, & conviviis tempus insumat.
- An cohabitet cum Mulieribus, & quæ sint.
- An implicet se negociis sæcularibus Mercaturas exercendo, aut vectigalia Laicorum conducendo; aut negocia tamquam Factor, & Minister eorundem Laicorum agendo, vel Procuram exercendo.
- Si Visitator in hac speciali Clericorum Visitatione adverteret illos veritatem non dicere, posset ab eis exigere juramentum postea quàm eos audivit, ut dicit *Graff. dec. aur. par. 2. cap. 27. num. 6. & 63.*

Regulares.

- An adsint in numero sufficienti, & habeant qualitates præscriptas à Constitutionibus Apostolicis.
- An servant, & servari faciant ab eorum famulis dies festos, nec non censuras, & interdicta ab Episcopali Curia emanata.
- An admittant in eorum Ecclesiis Presbyteros Sæculares externos ad celebrandas Missas, absque Episcopi, aut ejus Vicarii licentia. -- *Sacr. Congreg. Concilii in Neapolitana 17. Augusti 1617.*
- An publicè exponant SS. Eucharistiæ Sacramentum sine licentia Ordinarii.
- An habeant Conservatorem legitime electum ad formam Constit. Greg. XV.
- An eleemosynas quærant, licet non indigeant.
- An incedant per loca sine socio, & vadant de nocte.
- An se ingerant in administratione bonorum spectantium ad Societates Laicorum in eorundem Ecclesiis erectas.
- An Sacramenta infirmis ministrent infcio, aut Parocho invito.
- An celebrent Missas horis inconsuetis, vel Sermones habeant in Ecclesiis sine licentia Episcopis, vel miracula prædicent non authentica.
- An accedant ad Monasteria Monialium absque licentia, præter formam præscriptam à Decretis Apostolicis.

Moniales.

- An mtri Clausuræ habeant prospectum activum, vel passivum in Domo, vel è Domo Sæcularium.
- An Mansiones Confessarii Monialium exemptarum sint penitus disjunctæ à Monasterio.
- An Moniales scribant Epistolas extra Clausuram absque licentia Abbatisse.
- An Moniales utantur fenestrella, ubi audiuntur Confessiones, ad colloquendum cum exteris.
- An adsit in Monasterio capsula communis, in qua deponantur omnes pecunie provenientes à Monialibus particularibus.
- An admittantur exteri ad colloquendum cum Monialibus absque licentia in scriptis Episcopi, vel Vicarii Generalis.
- An introducantur in Clausulam catuli, pueri, vel puellæ cujuscumque ætatis.
- An reperiantur electæ, & deputatæ Auscultatrices, Rotariæ, & Ostiarie.
- An retineantur ab Abbatisa libri benè compacti, & cartulati, in quorum primo describantur dietim data, & accepta, introitus, & exitus, quo possit legi

galiter in fine officii rationem reddere Episcopo suę administrationis. In altero per modum Inventarii descripta sint bona stabilia, jura, Census, & Credita Monasterii cum indicatione rogitorum Instrumentorum. In tertio libro registrentur resolutiones Capituli Monialium, acceptationes Puellarum ad Habitum, & Professiones, cum expressione diei, mensis, & anni: quos libros si inveniatur Visitator non retineri, omninò provideat.

An in Monasterio adsit locus separatus pro Educandis, & pro Novitiis.

An omnes Moniales sumant cibum in Refectorio tempore mensę, ex culina, & erario communi paratum.

An Moniales parent cibos exteris, vel dona eisdem mittant, aut recipiant absque licentia, & scientia Abbatissę, & Monasterii.

An admittantur Regulares ad celebrandum Sacrum in Ecclesia absque licentia Episcopi, seu Vicarii Generalis.

An omnes Moniales saltem semel in Mense confiteantur, & sumant Eucharistiã.

An omnes intersint Choro ad recitandum hora debita Divinum Officium, & Orationibus, & aliis pietatis exercitiis communibus.

An omnes quotidie audiant sanctum Sacrificium Missę.

Quos Libros retineant, & legant; & an tempore Mensę fiat lectio alicujus Libri spiritualis, & servetur silentium.

Visitet Dormitorium, seu Cellas, & observet an unaquęque Monialis habeat lectum separatum.

An habitus Monialium sit uniformis, & ad præscriptum Regulę. *Sacr. Congreg. Episc. in Casenaten. 26. Septembris 1692.*

Inquirat cautè, & prudenter de vita, moribus, & directione Confessarii.

Eremitæ.

An in Ecclesiis Civitatis, Suburbiorum, vel Diocesis permaneat aliquis Eremita absque approbatione Episcopi.

Hospitalia, & Montes.

An adsint Erecciones, Statuta; & an legitimę, an honesta, & licita.

An infirmis subministrentur corporalia, & spiritualia.

Revideantur computa, & administrationes.

Confraternitates Laicorum.

An sint legitimè erectę auctoritate Apostolica, vel Ordinaria, & habeant Statuta approbata.

An bona, & eleemosynę fideliter administrentur, & Officiales à plena Confratrum Congregatione singulo anno eligantur per vota secreta, & computare videantur, & solidentur.

An habeant Inventarium omnium, & singulorum bonorum, Cappellanum, & Depositarium ab Episcopo approbatus.

An retineant Libros distinctos, in quorum primo resolutiones Societatis legitimè congregatę registrentur. In secundo nomina, & cognomina Confratrum.

In tertio revisiones computorum, & sententię absolutorię, & condemnatorię

Monacelli Form. Pars I.

Kk

torię

- toriarum administratorum, & aliorum Officialium Societatis, necnon Decreta visitationum.
- An habeant Archivium scripturarum.
- An sint aggregatæ Archiconfraternitatibus Urbis, vel habeant alia Indulta, & Privilegia.
- An Confratres debitores Societatis, bona, & introitus ejusdem administrent.
- An bona stabilia Societatis locentur absque prævio edicto, & ultra triennium.
- An intersint Processionibus publicis.

Seminarium.

- An adsint Deputati electi ad formam Concilii.
- An adsint Magistri, & quot, & Rector.
- An Alumni sint omnes Civitatis, vel Diocesis, & omnes sint Clerici, & pauperes.
- An omnes Alumni habeant requisita Concilii.
- An admissi præstiterint fidejussionem in Actis Curie impensas victus reddendi, quatenus ad statum Laicalem redierint.
- An redditus fideliter administrentur.
- An adsint regulæ ab Alumnis servandæ.
- An Alumni inserviant Ecclesiæ Cathedrali diebus festis ad formam Concilii.
- An incedant per Urbem soli sine veste.

Ecclesia.

- An ædificentur Ecclesiæ, Cappellæ, Oratoria publica, absque licentia Episcopi, & dote, & quæ jam ædificata fuere sint collapsæ, & indigeant reparatione. *cap. Nemo Ecclesiam c. Nullus Presbyter dist. 1. de Consecr.*
- An Altaria habeant in medio saltem lapidem sacrum debitæ latitudinis cooperatum tela cerata, gradum ligneum, vel lapideum cum duobus Candelabris, & Cruce cum Imagine Crucifixi, *c. si motum dist. 1. de Consecr.*
- An dicta Altaria habeant Icones integras decenter depictas cum Imaginibus sacris ab Episcopo benedictis.
- An sint Mensæ eorumdem Altarium tectæ cum tribus mappis albis, & mundis, quarum superior ab utroque latere usque ad suppedaneum descendat.
- An habeant suppedanea lignea cum repagulo, pulvinaribus, vel legili, & Tabellas Sacri Convivii, Lavabo, & In principio.
- An Altaria sint proportionatæ altitudinis, latitudinis, & longitudinis, muro undique plano, & incrustato, ac signo Crucis in facie munita, cum pallio.
- An muri, tectum, pavementum, valvæ, Campanæ, & Campanile indigeant reparatione.
- An in Sacratio adsint suppellectilia omnium colorum integra, & munda, an Armaria in quibus custodiantur, an Calices, & Patenæ deauratæ, an Corporalia, Pallæ, Purificatoria, Manutergia, Bursæ, Bireta, Veli, Missalia, omniaque decentia, & expulita, *c. In Sancta, &c. Vestimenta de consecr. dist. 1.*
- An adsint sedilia, vel scamna, quæ Sacerdotes celebrantes, aut functiones Ecclesiasticas perturbent, & impediunt.

An Aqua Iustralis fit in Vase exposito, & renovetur singulo octavo die.
 An adsit Inventarium bonorum, & sacrarum suppellectilium.
 An pro Sacrificio Missæ adsint pelvicolæ mundæ, Ampullæ, Campanulæ, Manu-
 tergia, Hostiæ albæ, & instrumenta pro illis, necnon Particulis retundendis.

Funus.

An in funeribus adsint abusus, puta quod Cadavera affociantur sine Cruce, sine
 Lumine, & sine Parocho, vel cum ululatu Confanguineorum. Mulieres evel-
 lant fibicrines, aut aliquid aliud agant gentilium more.
 An Cadavera Defunctorum processionaliter ad Ecclesiam deferantur ante or-
 tum, vel post occasum Solis absque licentia.
 An tradantur Sepulturæ ante lapsum temporis viginti ad minus horarum, post-
 quam quem Animam è corpore exhalasse pro certo habeatur, eos verò qui re-
 pentina morte ante lapsum 24. horarum.
 An Parochus, aliive, sepulturam denegent, aut differant pretextu non solutæ elee-
 mosynæ, & an pauperes gratis sepellantur. *Ecclesiast. c. 7. Ritual. Rom. de Exeq.*
 An in Ecclesia Parochiali adsit Sepulchrum separatum pro parvulis decedentibus
 cum Baptismo ante septennium, prout construi debet.
 An in Ecclesia Cathedrali adsit Sepulchrum separatum pro Canonicis, & aliud
 pro Clericis.
 An Cadavera infantium decedentium sine Baptismo sepellantur propè Ecclesiam
 in loco non sacro ad id specialiter constituto.
 An Cœmeteria, quæ religiosa loca sunt, undique muro sint circumdata, & in
 medio signum Crucis elevetur.
 An Sepulturæ constructæ, & effossæ reperiantur subtus Altaria, vel propè, ut
 illarum ora suppedanea pertingant; hæc enim obstruenda omninò sunt, aliàs
 Altaria interdicantur.
 An in Ecclesiis Monialium sine licentia Sac. Congregat. tumulentur Cadavera
 Laicorum, sive Marium, sive Mulierum: Si hoc enim fieret interdicatur;
 dummodo non sint Patroni Ecclesiæ, qui in fundatione hoc jus sibi, & hære-
 dibus reservassent, vel cum licentia Sac. Congreg. & Monialium Sepulchrum
 ab antiquo tempore haberent constructum.
 An Parochus præter quartam pro Cadaveribus extra Parochiam tumulandis ali-
 quid aliud exigat ab hæredibus Defuncti: id enim vetitum est, non obstante
 contraria consuetudine, *Sacr. Congr. Episc. in Civitatis Vetulae 2. Junii 1690.*
& Sacr. Congr. Concilii in Mantuana 16. Januarii, & 3. Aprilis 1694.
 Hortentur Sacerdotes, ut sibi ipsis decedentibus suffragiorum vicem retribuunt.

Reliquiæ.

An decenter custodiantur in thecis saltem ex ligno deauratis, & cristallo, seu vi-
 tro integro contectis, cum suis inscriptionibus.
 An retineantur in Armario ornato loco fixo sub sera, & clavi, cum epigraphæ,
Reliquiæ Sanctorum.
 An adsit Cathalogus omnium Reliquiarum, & an sint authentica, vel ignotæ,
 aut dubiæ fidei.

An asportentur ad infirmos. Si enim hoc fieret, prohibeatur.
 An in illarum publica expositione accendantur lumina: & si subtus Altaria sine
 deposita Corpora integra Sanctorum, an retineatur Lampas accensa.

Indulgentia.

An publicentur absque licentia, & approbatione Episcopi.
 An adsint Brevia, & concessionones authenticæ.
 An fiant mercimonia, & quæstus, prætextu, & occasione Indulgentiarum.

Imagines Sacræ.

An Imagines Sanctorum exponantur in Ecclesiis adorandæ priusquam ab Episcopo benedictæ, & approbatæ.
 An Imagines Sacræ sint depictæ in locis fordidis, aut locis irreverentiæ obnoxii.
 An deformatæ, & deturpatæ, indè enim tollendæ sunt, vel restaurandæ, & si fieri nequit dealbandæ. -- *l. unica Cod. nemin. sic. sign. Salvator. &c. Sac. Congreg. Episc. in Veneta 22. Maii 1596.*
 Signum Crucis si in pavimento sculptum inveniatur, indè tollatur, ne pedibus conculcetur, *l. un. Cod. nemo lic. sign. Salvator. &c.*
 An Imagines Jesu Christi, Beate Mariæ Virginis, Apostolorum, ac Evangelistarum reperiantur depictæ cum habitu, vel forma ab Ecclesia non usitata, vel cum habitu Regularium: Si enim taliter pictæ inveniuntur etiam in Ecclesiis exemptis, debent deleri, & reformari. -- *Urban. VIII. in Append. 2. Const. 51.*

Baptismus.

An Fons sit lapideus, vel ex alia materia solida cum cooperulo ex metallo sine rimulis, propèque adsit Sacarium.
 An Fonti affixum sit Tabernaculum, seu ut appellant Ciborium saltem ligneum decorè fabrefactum, in quo sit contignatio, ubi Vascula argentea, seu stamnea Oleorum Chrismatum, & Cathecumenorum reponantur, cum suis inscriptionibus.
 An ibi retineatur coclear argenteum, seu saltem stamneum ad fundendam aquam in caput baptizandi: Vas cum sale benedicto, & lintheamina munda.
 An Ciborium decenti conopeo vestiatur, ne sordes supernè decidant, & illud commaculent, & firmissima fera claudatur.
 An Obstetrices sint examinatæ, & approbatæ.
 An admittantur Patrini minores 14. annis, & Matrinæ minores 22. & an Regulares, vel Clerici in Sacris constituti sine licentia. -- *Ad Eccles. Mediol. par. 1. Synod. Diac. 3. Decr. 17.*
 An Baptismus Infantium protrahatur, & differatur ultra tres dies; & nomina Ethnicorum imponantur? *Clem. unic. de Baptism.*
 An Baptizati eodem die à Parocho, vel alio, qui de ejus licentia, aut Episcopi, Sacramentum ministravit, describantur in Libro Baptizatorum.
 Ad hoc Sacramentum extra casum necessitatis conferatur Domi.

Con-

Confirmatio.

- An in officio Patrini admittantur non confirmati, vel ignorantes rudimenta Fidei. An Regulares. An in Ordinibus Sacris constituti.
 An admittantur ad recipiendum hoc Sacramentum minores septennio, qui non fuerunt instructi, ac adulti non confessi.
 An qui fuerunt Patrini in Baptismo, admittantur, & fiant Patrini ejusdem pueri in Sacramento Confirmationis.

Eucharistia.

- An retineatur in Tabernaculo affabrè facto, & extrà majori ex parte deaurato, & interiùs undequaque serico panno decentis coloris vestito, in Pixide argentea orbiculata, & auro intus illicita, cum suo cooperulo, & conopæo super corporali mundo.
 An Ostium Tabernaculi sit firmissima seta, & clavi argentea, & deaurata clausum, quam Parochus apud se diligenti custodia retineat.
 An Tabernaculum sit tectum decenti conopæo, & de illis provisum omnium colorum.
 An particulae consecratae hyeme saltem singulis quindecim, æstate octo diebus removeantur.
 An ante Altare Tabernaculi diu, noctuque colluceat saltem una expolita lampas.
 An in Tabernaculo præter Pixidem aliquid aliud quantumvis sacrum afferretur? quod si fiat removeatur. *Cap. Relinqui de custod. Euch.*
 An delatio Eucharistiæ ad Infirmos fiat cum debita associatione luminum, cum Baldachino, seu Umbella in locis parvis, Pluviali in Civitate, & Oppidis nota dignis.
 An Mulieres accedant modestè ad sumendam Sacram Eucharistiam, vel potius irreverenter mammis, & brachiis denudatis.
 An non communicantes in Paschate moniti fuerint, & illorum nomina transmissa ad Curiam Episcopalem.
 An, & quoties in anno fiant Processiones cum delatione Eucharistiæ, & expositiones publicæ.

Pœnitentia.

- An hoc Sacramentum ministretur in Ecclesia in Sede Confessionali cum Superpelliceo, & Stola.
 An Sedes Confessionales habeant Crates saltem ligneas, seu potius laminas ferreas spissis foraminibus terebratas, ac benè undequaque hærentes, cum asserculo versatili cujus objectu facies Sacerdotis populo occultetur; nec non piam aliquam Imaginem ex parte Pœnitentis: Et an sint in loco visibili.
 An Confessarii audiant Confessiones extrà Sedem Confessionalem, præsertim mulierum, & puerorum è conspectu nulla interposita crate: Nam si

talis abusus inveniretur, pœna suspensionis ab audiendis confessionibus effect tollendus.

An in Sede Confessionali sit affixa Tabella casuum reservatorum, & Summarium Bullæ in Cœna Domini.

Oleum Infirmorum.

An retineatur in Ecclesia in fenestrella à cornu Evangelii Altaris Majoris intus panno serico obducta in Vasculo argenteo, seù saltem stanneo, atque id in ampliori Capsula lignea undequaque gossipio circumposito cum sera, & clavi, inscripto supra ostiolum, *Oleum Infirmorum.*

An Parochus illud deferens ad Infirmos sit indutus Superpelliceo, & Stola, an in serica burfa violacei coloris inclusum, & cordulis item sericis collo appensare verenter ferat.

An conferatur pueris usum rationis, & malitiam peccandi non habentibus, furiosis lucido intervallo carentibus, & impœnitenter decedentibus. *Cap. Evangelium 26. quest. 7.*

Matrimonia.

An Parochi Matrimonia denuncient, antequam femotis arbitris consensum mutuum contrahere volentium receperint.

An Parochi antequam Matrimonia denuncient, recognoscant, an contrahere volentes sint legitimæ ætatis, confirmati, in Mysteriis Fidei edocti, an consanguinei.

An Sponsi antequam Matrimonium contrahant invicem converfentur, absque interventu Parentum, & Consanguineorum.

An Parochus saltem bis in anno in Missis Parochialibus populo impedimenta Matrimonii denunciet.

An Parochi exteros, vel eos, qui à Diœcesi diù fuerunt absentes, absque licentia Episcopi in Matrimonio jungant.

An Parochi dispensent unam, vel alteram ex denunciationibus faciendis, auctoritate propria, absque permissione Episcopi, vel Vicarii Generalis.

An denunciationes fiant semper diebus Festis de præcepto interpolatis.

An Parochus, vel alter, qui de ejus licentia, vel Episcopi, contrahentes Matrimonio conjunxit, Matrimonium describat in libro eadem die, vel differat descriptionem.

An Matrimonia contrahantur semper in Ecclesia, vel aliquando Domi sine licentia Episcopi, vel Vicarii Generalis.

An temporibus ab Ecclesia prohibitis absque Episcopi licentia.

Missæ Sacrificium.

An ad Sacrum faciendum admittantur Exteri absque litteris dimissoriis, seu commendatitiis, recognitis, & approbatis ab Episcopo, vel ejus Delegato.

An

An adsint in loco Sacerdotes, qui indevotè, properè, & irreverenter Sacrificium celebrent.

An Sacrista, seu Rector Ecclesiæ permittat, & admittat ad celebrandum Presbyteros, qui coronam, & vestem Clericalem decentem, & ab Edictis, seu Constitutionibus Synodalibus præscriptam non defecerunt.

An in Missis novis fiant quæstus; & an Sacerdos novellus admittat Laicos ad Altare ad osculum manus: Nam si iste abusus inveniatur, tolli debet; cum patris Instrumentum, seu Crux ad osculum exhiberi debeat, & non manus, & oblationes, si quæ offerri contingat, hoc fiat in medio Altaris, Sacerdote populo obverso. *Sac. Congr. Concil. apud Zerol. in prax. verb. Missa.*

An in celebratione Missarum Sacerdotes utantur Calicibus, & Patenis disauratis, Planetis attritis, & corrosis, albis, & amictis immundis, cingulis fractis Corporalibus commaculatis, ac Missalibus laceratis, vino acido, vel mucido, & an parati sint urceoli mundi cum pellicula salt em testacea.

An Tabella onerum Missarum in qualibet Ecclesia in Sacristia appensa in loco patenti retineatur.

An in eadem Sacristia retineantur Libri, (non folia quæ vento rapiuntur) in quibus eadem die, qua celebratæ fuerunt, per eosdemmet Sacerdotes adnotentur Missæ celebratæ: Et an servetur silentium, vel potiùs indecentia committantur.

Mandet, quod Sacerdotes Exteri, aut vagi, qui cogniti non sunt, quoties cum licentia Episcopi, vel Vicarii admissi fuerint ad Sacrum faciendum, in Libro scribant, se tali die celebrasse; ad hoc, ut si fortè falsos, & fictos Sacerdotes esse compertum fuerit, constare possit de corpore delicti per propriam confessionem.

Legata Pia.

An in loco visitato præter onera, & legata Missarum, adsint alia legata pia adimplenda.

An de illis habeatur, & retineatur nota in Cancellaria Episcopali, ac in Libris Ecclesiæ, seu alterius loci pii visitati.

An adimpleantur.

Doctrina Christiana.

An in Cathedrali, aliisque Ecclesiis Parochialibus, reperiantur erectæ sodalitates Doctrinæ Christianæ.

An adsint peccatores publici, puta Concubinarij, Sortilegi, Usurarii, Blasphemi, Lamæ, Conjuges separati absque iudicio Ecclesiæ, retinentes, & legentes Libros prohibitos absque licentia, evulgantes erroneas, & falsas doctrinas, ac damnatas ab Ecclesia propositiones, Confessarii tam Sæculares, quàm Regulares absolventes à reservatis absque Episcopi expressa facultate, Hæretici, aut de hæresi suspecti.

An in Ecclesiis Parochialibus, & aliis, in quibus sodalitates sunt erectæ, edoceantur pueri, & puellæ in his, quæ pertinent ad Mystera Fidei, & bonos mores.

Hæc inquam regulariter, & substantialiter advertenda erunt in visitatione, quæ omitti non debent. Cæterum juxta locorum, & Ecclesiarum qualitatem, & exigentiam, arbitrio prudentis Visitatoris, etiam alia plura erunt consideranda, & providenda, quæ ego, cum sint extrâ institutum Operis, hic non refero, ne transcriptoris nomen usurpem, & videri ad saturitatem possunt apud *Fusch. Restam. Pac. Ford. & Chrispinum*, qui de visitatione absolutos tractatus ediderunt.

Omnia verò, quæ Visitator ordinaverit, decreverit, & adnotanda esse censuerit, per Secretarium, sive Notarium visitationis fideliter, & integrè in Libro referenda erunt: Quia Libri hujusmodi plenè probant, ut dixit *Rot. coram Duno. Jun. decis. 61. num. 6. Panimoll. decis. 10. num. 12.* & alii adducti per *Romaguer. ad Synod. Gerund. lib. 1. tit. 1. cap. 6. num. 6.*

Finem itaque imponendo: Omnia, quæ tam in Opere, quàm in hac Appendice, ad honorem, & laudem sempiternæ, & Sanctæ Trinitatis per me dicta, composita, extensa, collecta, & adnotata fuerunt, censuræ Apostolicæ Romanæ Ecclesiæ libenter subijcio.